

in Sophonia prophetā

Et secundū palypomenon. xxxliij. a. Octavo anno regni sui cū adhuc esset puer cepit querere deū patris sui dauid. a Josias rē simulacra p̄minuisse. iij. Regū. xxij. fere p totū. ij. palyp. xxxliij. Sculptilia succidit atq; comminuit Item in eodē. Quidam iudā et iherosolimā ab excelsis et inculis mulacris et sculptilibus. b. Que patris amon. ij. palyp. xxxliij. g. Cunctis idolis q̄ manasses fuerat fabricat̄ imolavit atq; servavit. iij. Reg. xxi. g. Servavit imūdicis quib⁹ serviebat p̄ eius et adoravit eas. c. Del auis Manasses. iij. Reg. xxi. a. Edificavit excelsa que dissipauerat ezechias p̄ ei⁹ et erexit aras baal et fecit lucos: sic fecit Achab rex isrl: et adoravit omnē militiā celi et coluit eā. Et fere ea de⁹ verba dicunt̄ d̄ eo. ij. palyp. xxxliij. a.

De omnib⁹ regib⁹ iude. cōtra Ecclesi. xliij. Pref dauid et ezechia et iostam omnes peccaverūt sic q̄ vident̄ Ezechias et dauid parificari iostie. Rūdeo Ezechias p̄rogatiā habuit in miraculis p̄ eo factis. iij. regū. xx. et Esa. xxxviij. Dauid in humilitate spū p̄pheticō: Josias in cultu religionis. Del p̄t̄ d̄ci q̄ simplr fuit melior et ferventior ezechia: h̄ nō dauid. et posset dici q̄ dauid nō fuit pp̄rie rex iude. Reges em̄ iuda dicunt̄ pp̄rie q̄ regnaverūt tm̄ sup duas trib⁹. Reges aut̄ isrl sup decem tribus in samaria: Dauid v̄o sup duodecim trib⁹ regnavit. Vnō p̄p̄atio ip̄m nō recipit: h̄ illos qui tm̄ duab⁹ tribub⁹ p̄fuerūt quib⁹ omnibus melior fuit iostias. Item sup illud. iij. regū. xvij. a. Non fuit s̄ilis et de cunctis regib⁹ iuda. d̄r in hystorijs: si querit̄ de iostia dicim⁹ q̄ iostias iste melior fuit eo: h̄ iste p̄ponit̄ ei in h̄ q̄ magnificatus ē p̄claris belloꝝ titulis et q̄ tria inaudita fecit d̄ns pro eo: solis regressum: additio nem annōꝝ stragē hostiū p̄ angelū. d̄ In quib⁹ rē. Cōtra. iij. Reg. xvij. d̄r de ezechia. Cōfregit serpentē eneam quē fecerat moyses. Item m̄gr̄ dicit̄ in hystorijs q̄ ezechias p̄fregit serpentē eneam quē fecit moyses: et pulverē eius dispersit in torrentē cedron. Rūdeo quidā dicūt q̄ hec v̄ba tracta sunt a iosepho q̄ erravit hoc dicendo q̄ nec h̄ invenit̄ alio mō: nec in libro Regū. nec palyp. P̄t̄ r̄ aliter dici. dicit̄ em̄ in hystorijs de iostia oīa vestigia idolatrie redigit in pulverē et vestigia serpentē enei quē p̄ruit ezechias ob hoc in p̄logo sophonie legit̄ iostias serpentē p̄ruisse: v̄n̄ dicit̄ qd̄ aliq̄d frustū relicū fuit ab ezechia qd̄ p̄t̄ ab idolatranib⁹ iudeis habebat in reuerētia qd̄ p̄minuit iostias. Del p̄t̄ d̄ci hoc q̄ dico: Minuit. nō est de textu p̄logi: licet inveniatur in multis libris: et tūc p̄struit̄ litera sic. d̄ In q̄b⁹. i. in q̄ simulacra. b. Cui erro. i. ad quez erro. i. ydolatrie. c. Induct⁹ p̄p̄s. p̄p̄s dico. d̄ De ten⁹ sup̄sti. rē. i. cū approbatōe recepat. a. Eneū ser. fa. a moyse. Qu. xxi. nō dixit q̄ destruxerit: q̄ h̄ legit̄ de Ezechia. iij. Reg. xvij. a. Si aut̄ inveniatur: Minuit. sic in aliquib⁹ libris scribit̄: tūc d̄m̄ est sic p̄dirim⁹: q̄ ezechias cōfregit serpentē quē iostias p̄minuit q̄tū ad aliquā p̄tez: q̄ adhuc in reuerētia habebat: et tūc p̄struit̄ l̄ra sic. In q̄b⁹. i. in q̄ simulacra. Minuit vel p̄mi. ser. rē. Cui erro. i. inductus

pp̄s admiserat. i. peccauerat. admittē em̄ d̄r peccare v̄l recipere: pp̄s inōs detent⁹ sup̄stitōe. i. viciosa religiōe vel sup̄stitiosa observatiōe. Ydoloꝝ. i. i cultu idolatrie. e. Ides en. pa. iij. Re. xxij. nec em̄ factū ē tale phasē a dieb⁹ iudicū q̄ indicaverūt isrl et oīm dieꝝ regū isrl et regū iuda: sic in xvij. a. anno regū Josie rē. eadē sn̄ia legit̄. ij. palyp. xxxv. f. f. Gō de⁹ p̄ p. rē. h̄ tangit mā p̄phie q̄ cōsistit i trib⁹ gentiū destruciōne: i isrlitici pp̄li liberatōe: i ciuitatis isrl̄em repatiōe: ista tria sat̄ patēt in l̄ra: dicit̄ igit̄. i. Jos. f. pp̄ bonitatē regū Josie. g. Mentib⁹. f. philistis moabit⁹ et assyrijs. h. Lectōne pp̄. sophonie. ij. Gaza destructa erit rē. v̄n̄ noiant̄ ciuitates philistinōꝝ q̄ destruede erāt. Itē in eo. ca. Moab vt sodoma erit et filij ammon q̄si gomorra: et seq̄tur in eo. ca. Et p̄det assur et ponet speciosas i solitudinez. h̄ d̄r extra niniven. i. Assurū iudā. f. p̄denatōis et destruciōis: qd̄ sonat̄ v̄ba cōmariōis: v̄n̄ dicit̄

Incipit argumentum.

Sophonias speculator archanoꝝ dei cognitor audiuit clamorem a porta piscium: et euulatum a sacunda: et contritionem a collibus. Indicit quoq; vllulatum habitatoribus pile: quia contuit omnis populus chanaan: disperierunt vniuersi qui inuoluti erāt argēto.

Explicit argumentum.

Incipit sophonias propheta.

Capitulum. j. Verbum domini quod factum est ad Sophoniam filium chusi filij godolie filij amasie filij ezechie: in diebus ioseph filij amos regis iuda: Con

Gaza destructa erit. moab vt sodoma erit rē. k. P̄p̄o v̄o isrl salu. i. liberatōe et captiuitate. j. Eldre. j. l. Et ciuit. rē. j. Eldre. vj. m. Tūc rē. tri. f. q̄n̄ gētes q̄b⁹ cōminat̄ destruet̄ Biere. xxx. Ecce ego p̄uertā p̄uersionez tabnaculoꝝ iacob et tectū ei⁹ miserebor: et edificabit̄ ciuitas in excelso suo et tēplū in t̄ ordinē suū fundabit̄. m. Textu lectionis denunciavit. Sophonie. iij.

Gaza destructa erit. moab vt sodoma erit rē. k. P̄p̄o v̄o isrl salu. i. liberatōe et captiuitate. j. Eldre. j. l. Et ciuit. rē. j. Eldre. vj. m. Tūc rē. tri. f. q̄n̄ gētes q̄b⁹ cōminat̄ destruet̄ Biere. xxx. Ecce ego p̄uertā p̄uersionez tabnaculoꝝ iacob et tectū ei⁹ miserebor: et edificabit̄ ciuitas in excelso suo et tēplū in t̄ ordinē suū fundabit̄. m. Textu lectionis denunciavit. Sophonie. iij.

Explicit qualiscunq; expositio istius prologi. Postil. Nicolai de lyra sup sophonias p̄phaz incipit cū additiōib⁹ pauli epi burg. et replic̄ mathie doct̄inck ordinis minor.

Capitulum primum.

Verbum dñi. Prophetia sophonie i duas ptes diuidit̄: in p̄hemiu et tractatū q̄ incipit̄ ibi. Cōgregās. In p̄hemio notificat̄ sophonie stat⁹ gen⁹ et t̄ps: Stat⁹ cū d̄r. a. Verbu do. qd̄ fa. ē ad so. p̄ h̄ em̄ oñdit̄ ip̄m fuisse p̄pham. ij. Pe. l. Nō volūtate humana allata ē aliq̄ p̄bia: h̄ sp̄sctō inspirat̄ locuti s̄t̄ sc̄i dei hoies. et iste stat⁹ ē q̄si medi⁹ int̄ deū et cōem pp̄lm pp̄ qd̄ p̄he dicit̄ d̄i p̄cipat̄: fm̄ q̄ exponit̄ saluator illō ps. Ego dixi d̄i estis. d. Joh. x. ca. Illos dixit̄ deos ad q̄s fact⁹ ē sermo dei. sc̄do notificat̄ ei⁹ gen⁹ cū d̄r. b. Filij chusi rē. fm̄ regulā hebreoꝝ iste fuit p̄pha: eo q̄ exprimit̄ nomē ei⁹ in p̄ncipio p̄phie filij sui sic dicit̄ ē Esa. j. et idē ē intelligēdū de alijs trib⁹ h̄ noiat̄: h̄ nō hēant̄ eoꝝ p̄phie: et sic p̄z q̄ iste sophonias nō solū fuit p̄pha: h̄ de gñe p̄phali: q̄ p̄t̄ ei⁹ au⁹ et pan⁹ et attau⁹ fuerūt p̄phe. sc̄do notificat̄ t̄ps: cū d̄r. c. In die. iostie. ex q̄ p̄z q̄ iste p̄phavit̄ aū t̄ps babylonice captiuitat̄. d. Congregās. h̄ p̄r̄ ponit̄ tractat⁹ q̄ diuidit̄ in duas ptes. f. in p̄tem p̄matoriā et p̄solatoriā q̄ incipit̄ in. iij. ca. P̄ria i duas. q̄ p̄minat̄ p̄ctōrib⁹ genera liter. sc̄do maḡ sp̄aliter: ibi. Et extendā. Circa primū dicit̄ p̄pha i p̄sona dñi. Congre. p̄gre. oia a facie terre. et ista p̄gregatio nō ē ad salutē: h̄ ad penā. qd̄ p̄z ex fine h̄ p̄tis: v̄bi d̄r. Et disp̄dā hoies a facie tre: et h̄ mō accipit̄ p̄gregatio ab abacuc p̄. Totū i hamo s̄bleuauit et p̄gregauit i rhe te suū. et sic p̄māt̄ penā p̄ctōrib⁹ gñaliter cum dicit̄.

Congregas hoies. i. hoies peccatores ad pena. z quia
 bnta ppter hoiem facta sunt. lo cominat qz h pena extedi
 debeat ad ipa cu dr. Et pecus zc. **E**t extendat. Hic co
 sequeter cominat peccatores specialit z p iudeis. scdo po
 pulis extraneis ca. se. **P**rima diuidit in quinque pres. qz p
 fit cominatio sacerdo
 tibus. secudo princi
 pib: tercio vulgari
 bus. qnto se occultat
 tibus. qnto pcludit
 tribulatonis pond
 ptes patebut. psequen
 do. **I**sta tn diuisio n
 est ita pscisa quin de
 sententia vni prs
 ponatur aliquid in
 alia: sicut fit coiter i
 diuisioib: alijs p
 phetarū. **C**irca pri
 mu dr in psona dei
Et extendat ma
 nu mea sup iudam
 ad puniendu ei po
 pulu peccatozem.
Et sup oes babi
 tatores hierlm. que
 erat metropolis iu
 de. z ibi vigebar vi
 ciu ydolatrie: i quo
 magis erant culpa
 biles sacerdos q te
 nebant illd extirpa
 re z diuino cultui i
 tendere: ideo subdi
 tur. **E**t disper
 dam d loco reliqas
 baal. i. idolatrie cul
 tu. **E**t no. editu
 oz. cu sacerdotibus
 editui dicunt custo
 des loci ydolatrie q
 si ede tuentes.
Et illos q adorāt
 sup tecta militā ce
 li. i. solē z lunā aliof
 qz planetas: tecta ei domoz illi terre erāt plana: ideo ibi
 ascendebant idolatre ad videndu z colendu plenius sive
 ra. **E**t iurant in melchō. qz simul cu dno colebat ydo
 la: z in eozū reuerentiā iurabant. **E**t qui auertuntur
 de post tergū dñi. ei legē z cultū dimittentes. **S**ile
 te a facie dñi. i. silebitis sicut defecti z cōfusi. **Q**uia
 iuxta est dies dñi. i. tps sue vindicte. **Q**uia pparauit
 dñs hostiā. i. pplm iude ad occisionē. **S**anctificauit
 vocatos suos. in hebreo hf **P**reparauit. verbū em hebraicu
 h politū equiuocū ē ad ppare z sanctificare. hebrei sequū
 tur vnā significatōem. et trāslatio nra aliā: pnt etiā dici isti
 vocati a deo sanctificati. i. applicati ad executōem diuine
 iusticie: z isti fuerūt chaldei. **E**t erit. **P**ec est secunda
 pars in qua cominat pncipib: cu dr. **E**t erit in die ho
 stie domini. i. occisionis peccatoz fm ordinē diuine iusti
 cie. **V**isitabo sup pncipes zc. pncipes em sedechiez
 filios ei fecit nabucho donosoz occidi. et oculos ei erui.
 iij. Reg. vi. **E**t sup oes zc. i. vestib: cultui alienoz de
 oz deputat. talib: em vtebant sacerdores iudeoz aliquid
 do: qz cu dno etiā ydola colebant: vt pdictū est **V**isi
 fi. sup oem zc. ingrediēs domū dñi magl ad suā pompaz
 qz ad dei reuerentiā. in habreo tn hf. **S**up oēs transilientē
 limē. qz aliq volētes sacerdores dagō et ei cultozes imita
 ri: q nō calcāt sup limē tēpli dagō. j. Reg. v. sic ingrediētes
 tēplū dñi limē trāsiliebāt. absq: e calcatōe: fm q dic h r.
 sa. **Q**ui cōplēt domū zc. ibi tractātes negociatōes z

psilla. vt pz Job. ij. q hnt in iqtatē z dolū annexa
 erit. h ē terciā ps in q cominat vulgarib: d. **V**ox cla
 moris a por. zc. sic noiata: qz respiciebat mare. z per illā pl
 sces inferebant i hierlm z erat in muro exteriori. **E**t
 vlulat a scōa. i. a porta sibi correspondente in muro scdo.
Et pntio mag a
 collib: i. a mōte syō
 in q erat tēplū z do
 mus regia q claude
 bantur terciō muro
Triplcē em clausu
 rā fecit salomō i hie
 rusalē. **E**t p ista oñ
 dif q tor ppls ciui
 tatis eēt affligend
 in oi pre. **V**u
 late hitatores pile.
 id ē hierlm vt dicunt
 expositores nri cōi
 ter: q dr pila: eo q ē
 in medio iudee: sic
 pes pōtis q pila dr
 in medio ei. **N**ō
 vsus. **E**t pila pes
 pontis. pila luduz:
 pila taberna. in be
 bico hf. **P**itatores
 hamaquetes. z fo
 nat profundū in la
 tino. z dic ra. sa. q il
 la ē ciuitas que vo
 cat tyberias noiata
 pfunda: eo q ē i de
 missiori loco iudee.
Et erit in die
 dñi. i. iudeoz siue iudee. qz
 ibi hitauerūt chana
 nei añ filios isrl z qz
 filij israel securi sūt
 mores chananeoꝝ.
Dispicet oēs in
 uoluti argēto. i. ple
 ni diuitijs male ac
 qstis. q inuolunt
 hoies pctis. fm illud ad thf. vj. **Q**ui volūt diuites fieri in
 cidūt in laqz z tentatōes diaboli z desideria mlta **E**t
 erit. h ē qta ps in q pminat ppha latētib: d. **S**cruta
 bor hierlm i lucernis. qz capta citate chaldei cu lumiarib:
 qrebāt absconditos i locis subfraneis z obstruct. **E**t
 visitabo. inferēdo penā. **S**up viros zc. i. obstinatos
 in pctis suis **Q**ui dicūt i cor. zc. male de dō sentēdo.
Nō faciet be. zc. suis cultozib: **E**t nō fa. zc. suis cō
 tēptozib: **E**ciderāt ei in errozē illoz q dicūt puidentiā di
 uiaz nō extēdi ad h isertioꝝ. ex qz psona dr **J**ob. xij. **C**ir
 ca cardines celi gambulat. nec nostra cōsiderat. **E**t
 erit fortitudo eoz. i. diuitie eoz. vñ in heb: eo hf. **S**ubstan
 tia eoz in direptōem chaldeis. **E**t do mus eoz in de
 fertū. hitatozib: earū occisis vel captiuatis. ideo subditur
Et edificabūt domos zc. **E**t iuxta ē. h est ps qnta in q
 cōcludit pondus tribulatonis imminentis cu dr. **I**uxta est
 dies dñi magnus. magnitudine sue vindicte. **V**ox
 diei dñi amara. qz oēs clamabūt pre amaritudine angustie
Tribulabitur ibi fortis. z multo magis alij. **D**ies
 ire dies illa. i. dei vindicte **D**ies tribulatonis. exteri
Et angustie. interi **D**ies calamitatis. i. luctus.
Et miserie. i. cuiuslibet boni defect. **D**ies tene.
 et caliginis. q. d. tanta erit tribulatio q nullus poterit vi
 dere locum fugiendi seu abscondendi se **E**t turbint
 id est ipetus chaldeozū omnia raptentis. **D**ies tūbe et
 clangoris. chaldeos ad bellum incitantis.

Sophonie

Et sup angu. excelsos. i. turres excelsas q̄ solent fieri in muroꝝ angulis. **Et** ambn. vt cec. i. incidētes in periculis vndiq; sic cecus ambulās cadit in foveāz impingit ad lapidē: r̄ subdit cā. **Quia** dñō peccauerūt multipliciter: vt p̄ supradicta. **Et** effundet sanguis eorūz sicut humus. i. ita q̄ tota erit opta sanguine. **Et** corpa eoz. sic stercoꝝ. i. diſmittent̄ insepulta. **In** igne zeli ei⁹. id ē vindicte dei. **Deuorabit** omnis terra. i. iudee de q̄ loquit̄ p̄pheta.

Capitulum ij.
Conuenite. Postq̄ p̄pheta p̄mianus est iudeis: h̄ p̄n̄ p̄minat̄ extraneis: r̄ diuidit̄ in duas. q̄a p̄ p̄minat̄ se ad d̄ctā sc̄do exequit̄ d̄cenda: ibi. **Quia** gaza. Circa p̄mū p̄cōminatōez ca. p̄ce. positam inducit p̄p̄m suū ad p̄n̄iaz vt eua dat penā p̄minat̄z dicēs. **Conuenite.** p̄ mutua dilectionē. **Conuegamini.** in locūz d̄n̄i cultus ad impetrandā p̄ctōꝝ v̄ioꝝ remissionem.

Gens nō amabilis. i. deo odibilis p̄pter p̄ctōꝝ multiplicatōez. **Prusq̄** pariat visio. i. ante q̄ pena mibi ostēsa reuelatōe diuina super vos veniat i effectum. **Quasi** pul. transe. dic. Ista l̄ra ap̄d hebreos d̄r decurtata: q̄ ad ei⁹ intellectū optet supplere aliq̄ r̄ p̄minat̄ sic p̄cedēti littere. **Prusq̄** pariat visio. i. pena p̄uisa tollat vos de terra v̄ra: ita velociter sic vent⁹ tollit puluerem: r̄ sic sol suo transitu veloci facit diē. **Anteq̄** ve. su. vos ira su. dñi. i. pena sue vindicte. **Anteq̄** ve. sup vos ira indi. ei⁹. repetitō est eiusdē snie ad maiorē assertōez: r̄ sic ē in hebreo. p̄pter q̄d aliq̄ male corrigūt: trahētēs istud q̄si nō sit de textu. **Querite** do. om. man. ter. vt p̄ v̄ram iusticiā r̄ oratōez alijs p̄cat̄ a pena p̄miata. sicut Gen. xviii. dixit dñs se velle p̄cere toti ciuitati sodomoz p̄ decē iustis si ibi inuenirēt̄. **Querite** iustū r̄. i. ip̄m deū p̄siderādo ei⁹ iusticiam r̄ m̄suetudinē. q. d. sic p̄minat̄ ē penā p̄ctōꝝ ex sua iusticia: sic parus ē p̄cere penitentib⁹ ex sua misericordia. **Quia** gaza. h̄ p̄n̄ p̄pha exequit̄ dicēda extraneis p̄minatō: r̄ p̄ philistēis: sc̄do moabit̄ r̄ amonit̄: ibi. **Audiuit.** Tercio ethyopib⁹ r̄ assyrijs: ibi. **Sz** r̄ vos. Circa p̄mū diē. **Quia** ga. destru. erit. q. d. pp̄ h̄ monū vos ad p̄n̄iaz. q̄ terra philistinoz q̄ est v̄ra foator̄ destruet̄ pp̄ sui obstinatiōnē in p̄ctō: r̄ exprimit̄ h̄ noia q̄tuor̄ ciuitatū p̄ncipalīuz Consequēter toti p̄p̄o p̄minat̄. d. **De** q̄ habi. su. maris. i. p̄tem terre sitā supra mare: terra em̄ philistinoz sitā ē supra mare mediterraneū. **Der.** dñi su. vos cha. terra

em̄ philistinoz d̄r chanaā: q̄ erat vna portio reḡz chanaā vt in li. Josue. **Et** erit su. maris. i. terra philistinoz. **Re.** pastor: q̄ destruct̄ ciuitatib⁹ et elect̄ habitatorib⁹ tra manebit̄ inculta: r̄ sic solis pascuis aialinm apra. **Et** erit funi. ei⁹ qui remā. de do. iuda r̄. i. reuertētes de baby-

lone ibi pascent̄ anī malta sua. **Ad** vespam requiescent̄ cū aialib⁹ suis i canlis. **Quia** v̄si. eos dñs. liberando eos de captiuitate babylonica p̄ eorūz p̄n̄iaz. **Audiuit.** Dic p̄n̄r cōminat̄ moabit̄ r̄ amonit̄s dicens in p̄sona dei. **Audiuit** obprobriū moab r̄. dic h̄. **Ha. sa. q̄** iudei cum ducerent̄ in babylo nē captiui gemētēs r̄ flentes: moabite r̄ amonite p̄ quoz terram ducebant̄: derisorie eis dicebant. **Quare** lugēt̄ r̄ tristamini: q̄ ad terraz v̄iam ducimini. ide em̄ nat⁹ fuit abrahā p̄ v̄r. Gen. xj. **Et** magnifi. sunt sup terminos eorū: q̄ iudeis in captiuitate ductis moabite et amonite occupauerūt p̄tem terre eoz: r̄ subdit̄ pena. **Propterea** v̄io ego di. dñs. i. sic v̄rū est q̄ ego sum v̄ta p̄ eēt̄: r̄ sic punient̄ moabite r̄ amonite. **Quia** moab r̄ so. erit r̄. ly vt nō dicit̄ h̄ eql̄itate: q̄ iste terre nō fuerunt sic subuerse: q̄ ad t̄ps fuerūt deser-

te: habitatorib⁹ ei⁹ r̄ cultorib⁹ p̄m̄ occisis r̄ p̄m̄ captiuitatis. **Siccitas** spinay. i. nō crescent̄ ibi nisi spine. **Et** acer. salis. sal em̄ reddit terrā sterl̄: r̄ iō p̄ h̄ desiḡt sterilitas terre pp̄ defectū culture: vt dicit̄ ē. **P̄** q̄ in eternū. in heb. hf. **P̄** q̄ in seculū. r̄ iō eternū nō importat h̄ p̄p̄eritatē a p̄te finis h̄ lōgitudinē t̄pis. **Reli.** po. mei. i. reuertētes de babyloia. **Diri.** eos. q̄d fuit impletū t̄pe machabeoz. r̄ cā h̄ replicat̄ cū d̄r. **Hos** eis eue. r̄. r̄ exponat̄ vt s̄. **Horri.** do. sup eos. q̄nt̄ puniendo. **Attenuabit** oēs de. ter. ydola moabitay r̄ amonitay p̄teredo. **Et** ado. eū. i. dñm. **Diri.** i. iudel. **De** lo. suo. i. de tēpio i iſrlm p̄ zorobabel reedificando. **Dñs** insule gentiū. i. aliq̄ de oib⁹ insul: q̄ pp̄ sc̄ritatem tēpl̄i mlti gētilēs d̄ d̄nerf̄ p̄tib⁹ veniebāt̄ adorare dñm iſrlm. vt h̄. iij. **Re.** viij. r̄ **Jo.** xij. vt p̄r̄ istō. **Et** attenuabit̄ r̄ exponi vt sit de t̄pe r̄p̄i p̄p̄bia i q̄ delecta ē ydolatria. r̄ oēs gētes adorant̄ v̄nū deū l̄z diuersimode: except̄ aliq̄b⁹ barbari q̄b⁹ d̄r ab aliq̄b⁹ adhuc manē ydolatria. **Sz** et. h̄ v̄tio p̄miat̄ ethyopib⁹ r̄ assyrijs. d. h̄ r̄ r̄. q̄ frequē p̄p̄o meo molesti fuistis. ij. pal. xiiij. **Infecti** r̄. gladiū suū dicit̄ gladiū regis babylois: q̄nī in hoc erat executor diuine iusticie: r̄ victorias agebat diuina virtute.

Et extendit manū suā. i. vīdīcte sue p̄tatem... per aquilonē. in illa em̄ pte est regnū assyrioz respectu hie rufalem...

Que dicebat. p̄ nimia supbia. m̄ Ego suz. i. sola potēs: alie autē ciuitates nulli reputōnis sunt respectu mei: et p̄ ciuitatē metropolim itelligitur regnūz. n̄ Quō facta est in desertūz. q. d. nō est factū sola virtute humana...

Et extēdet manū suā sup aq̄lonē et p̄det assur. Et ponat speciosaz in solitudinē et in inuū: et q̄si desertū. Et accubabunt in medio eius greges: oēs bestie gentū et onocrotalus et hericius in luminib⁹ eius morabuntur...

Qua puocatrix et redempta ciuitas columba. Mon audiuit vocē et nō suscepit disciplinā. In domo nō est p̄fisa ad deū suūz...

Capitulum. iij.

Qua puocatrix. Nec ē sc̄da ps̄ p̄ncipalis q̄ est in populi isrl̄ cōsolatoria: et exponit aliqui cōsolatōem p̄ reditū d̄ captiuitate babilōica: s̄ aliq̄ ponit h̄ q̄ non vident huic intellectui cōsona vt videbit̄ p̄sequendo...

Prophe eius vesani sicut p̄z de caypha q̄ p̄phetavit de morte xp̄i. Job. xj. et tū fuit pessim⁹ et infidelis. lz em̄ p̄phetia sua vera fuerit: hanc tū non intellexit vt ibi de clarat̄.

Prophe eius vesani viri infideles. Sacerdotes ei⁹ polluerūt sc̄m̄: iniuste egerūt 3̄ legez. Dñs iustus in medio eius nō faciet iniquitatez. Mane mane iudiciū suū dabit p̄ luce et nō abscondet̄. Nesciuit autē iniqu⁹ p̄fusionē dissipidī gētes et dissipati sūt anguli earū. Desertas feci vias eoz: dū nō est q̄ trāse at. Desolate sunt ciuitates eoz: nō remanēte viro neq̄ villo habitatore. Dixi at tū timebis me suscipies disciplina. Et non peribit habitaculum eius p̄pter oia in quibus visitauī eaz. Eleuātamē diluculo surgētes corrupēnt oēs cogitatōes suas. Quapropter expecta...

Desertas feci vias eoz: dū nō est q̄ trāse at. Desolate sunt ciuitates eoz: nō remanēte viro neq̄ villo habitatore. Dixi at tū timebis me suscipies disciplina. Et non peribit habitaculum eius p̄pter oia in quibus visitauī eaz. Eleuātamē diluculo surgētes corrupēnt oēs cogitatōes suas. Quapropter expecta...

Vertical text in the right margin, partially cut off, containing various annotations and references.

Sophonie

In die resurrectionis mee i futur. i. vsq. ppe sine mudi
i. in q. resurgēt moxni: q. d. h. resurrectio dñi: q. fiet vtrū
dñia. **Q**uia iudiciū meū. i. finale. **U**t cōgregē
gētes. generalit. **E**t effundā sup eos indignationē me-
am. qd. intell. q. ad malos. q. erūt i maiori nūero: totū
āt a maiori pte det-
minat. **I**n igne

enim zeli mei. i. zelo
meo accēso.
De uorabit ois
tra. iste ē ignis pflag-
rōis pcedēs iudiciū
Quia tūc. tpe p-
cedēt iudiciū anti-
xpo interfecto.

Reddā po. labi-
um electū. qz omēs
cōfitebunt christū.
Prius. omēs
no. dñi. i. iesu cristi.

Et fuit ei hūe-
ro vno. i. vno cultu
xpiano: z q. h. itelli-
gat de xpo f. docto-
res antiq. heb. eo. z
p. p. gl. sup. gen. xij.
vbi allegatur h. scri-
ptura: sic scriptū est

Tūc cōuertā ad po-
pulos labiū electū
ad inuocandū nomē
dñi: z ad colēdū euz
hūero vno: z sequit
exponēdo: nō at est
dictū hic: nomē dñi

nisi rex: messias: et
ad colēdū eū hūe-
ro vno: qz erit pnci-
patus sup humerū
ei. **U**ltra flu-
m. ethyope. i. oēs
gētes qntūcūq. lō-
ginq. deuote credēt
xpo z seruient.

In die illa. p
increpationē incredulorū iudeorū: h. pñr ponit p solatio cre-
denū. q. i. aduētū xpi fūerūt pauci cōpariue vt p dictū ē
cū d. **I**n die illa h. nō refert ad lram imediate pce-
dentē: s. ad illud qd. d. dicitū ē de tpe p dicationis xpi i quo
pncipes iudeorū fūerūt p dictione mō excecari: z pñr multitu-
do ppli: apli vō credētes illuminati de qd. d. h.

Quia tūc auferā de medio
tui magniloq. i. pncipes sacerdotū: z scribas supbos: q
in vltionē mortis xpi sil cū pplō eis adherēte fūerūt destru-
cti p romanos. **E**t nō ad iudicēs exaltari. i. supbe ele-
uari. **I**n mōte san. meo. i. in mōte syō vbi erat tēplū
qd. fuit p romanos destructū: z an. eius destructionē ml-
tū gloriabant iudei de ipō. **E**t derelin. in me. tui po-
pulu paupem. i. aplos z alios fideles pteptores terreno-
rū. **E**t sperabūt in noie dñi. nō in potētia mudi: vt
in actib. aplos in plurib. locis. **Q**uia faciet iniq. zē.
qz valde mūde z iuste viuebāt in pmitiua ecclesia.

Quia tūc pascenē. aplos doctrina. **E**t accuba-
būt in vnitāte ecclesiastica. **E**t nō erit q. exēreat. fro-
re dei. i. a fide vera: z qz multi eoz nō tūnebāt tormē-
ta: i. s. d. i. **L**auda filia syon. i. ecclesia militās.

In tubila zē. repetitio ē eiusdē sine ad maiore expōsiōez
Abstulit dñs iudiciū tuū. i. penā p pectō ade inflicta z
q. tū ad descensū i infernū. **A**uertit inimicos tuos re-
pmedo potētia demonū. **R**ex isrl. dñs. i. ihs xps.

In medio tui. fm q. dicit Mat. vi. Ecce ego vobiscū
sū oib. dieb. vsq. ad psumationē seculi. **I**n die illa
dicef isrl. i. ecclie militati q. noie isrl. desig. Esa. ij. et d
p aplos z alios p dicationes cōfortādo fideles isrl. i. iudeos.
Noli timere. a psecutionib. iudeorū z tyrannorum.

in oī corde filia hierusalem

Abstulit dñs iudiciū tuū z
auertit inimicos tuos: rex

isrl. dñs i medio tui: non ti-
meb. malū vltra. **I**n di. il-

la dicef isrl. **N**oli timere
syō: nō dissoluant manus

tue dñs deus tuus in me-
dio tui fortis ipse saluabit

te. **G**audēbit sup te in leticia
silebit i dilectione tua z ex-

ultabit sup te i laude. **M**u-
gas q. a lege recesserāt pgre-

gabo qz ex te erāt vt nō vl-
tra habeas sup eis obpro-

brū. **E**cce nō inflicā oēs
q. affixerūt te in tempe illo

z saluabo claudicātē z eaz
q. eiecta fuerat cōgregabo.

Et ponā eos i laudē z i no-
mē in omni tra cōfusionis

eoz i tpe illo q. adducā vos
z in tpe q. cōgregabo vos

Babo. n. vos i nomē z in
laudē ois pplis terre cum

cōuertēro captiuitatē vā z
corā oculis vestris dicē do-

minus.

ExPLICIT SOPHONIAS PRO-
PHETA.

captiuitatē: q. seruit. ē mors ciuil. **E**t salua. claudicā-
tē. in psecutiōe ei s. stephano credētes. p maiori pte dispfi
fuerūt p regiōes aplis in hierusalē remanētib. q. erāt for-
tiores: z sic ecclia videbat q. dāmō claudicare in debilitate
pte. **E**t eā q. eiecta fuerat. p dispfiōne p dictionem.

Cōgregabo. in vnitāte charitatis vel qz post destructi-
onē isrl. p tytū. **D**elius adrianus eā reedificauit: z solis
christianis habitare concessit: z sic multi de christianis
q. erāt dispfi p regiones: ibi fuerūt iterū congregati.

Et ponā eos in laudē. qd. maxie fuit impletū tempe
cōstantini z citra. **I**n omni terra cōfusionis eoz
i. vbi p. fuerāt p fusi: qz an. reputabāt malefici z sacrilegi vt
p. ex gestis aplos z marty. **I**n tpe illo q. adducam
vos. de locis occultis ad publicū: sic p. de s. siluestro z ml-
tis alijs latētib. p. rabiē psecutiōis: q. p. p. stātū z alios
pncipes fideles fuerūt affecurati z vald. exaltati. **C**ū
p. uertēro captiuitatē vram. p. ei illi q. dep. debāt tanq.
xpiani occidebāt vt. dānabāt: sic captiui ad fodiendū ha-
renā z alia opa fūilia z durav. ex gestis multoz marty-
rū. **D**icē dñs. q. ē ipa vitas: z regnat i secula seculorū
amē. **I**n ca. iij. sophonie: vbi d. i. post. **D**e p. uocatrie
z redēpta ciuitas colamba. **A**dditio

In trāslatiōe nra d. redēpta i hebreo ponit q. dā
v. dictō equoca: q. vno mō sigt redēptā z alio mō sigt
pollutā. **S**imil. ei dictō ponit h. malach. j. vbi d.
Dffer. sup altare meū pollutū panē. vū i scōa significat

one accipit h hebrei ista dictione. qd videtur magz con-
sonu lfe. In eo. ca. vbi dr in postil. Disspiddi gentes et

De qd dr h. Disspiddi getes et. alit. Additio.
posset exponi et forte meli. Ad qd sciendū q pur p
uerbialit dr. Felix que faciūt aliena picula cantuz

sic de'itendens cor
rectionē ppli israe-
liti. puntebat alias
gētes māsseste pro
pctis eoz vt inde su
meret pplis ille eru-
ditōz ad timendum
deū ne silt ei pinge-
ret. et hoc ē qd dicit
ppheta i psona dei
Disspiddi gētes. scz
alias gentiliū natō
nes. Dissipati sunt
anguli eaz. ad ostē
dendū q acriter su-
erūt puniri et totalit
desolati sic q null
remaneret ibi. vnde
dic. Nō remanente
viro nec vllō hitato
re. Et qz ex h tēplo
debuissent erudiri
ad timendū deū sa-
tē tiorē fuilli ne eis
silia ptingeret. ideo
subdit in psona dei

Dixi: amamē tiebis me: suscipies disciplinā. s. ex flagellis
alioz. Et nō pbit hitaculū ei. Et qz talē disciplinam
nō susceperūt. h magis obdurati sunt. iō subdit. Diluc-
ulo surgētes. i. solliciti. Corruerūt oēs cogitatōnes suas.
Et qz talia obstatorz pena corruēdes p̄cipue ad finale iu-
dicū reseruat. iō subdit. Quapropt expecta me in die re-
surrectōis mee i futurū. s. i die resurrectōis generalē q dr re-
surrectio dei inq̄ntū a deo mirifice efficit. et exponat ceta
put in postil. In eodē capt. vbi dicitur in postil. Vi-
tra flumina ethyopie.

De qd dr hic. Ultra flumina ethyopie. pp̄le dicit
de tra illa vbi decē tribus fuerūt transiūgiate per sal-
salmanasar regē assyrioz q posuit eos in fluminiūz
gozan. vt hē. i. iij. reg. xvij. q tpe alexādi magni reclusi fue-
rūt miraculose: credūt tū ipos egressuros circa finē mūdi
put hē in hystoria scholastica. et tūc reducēdi sunt ad vey
culū dūmū sic et alie gētes remanētes sic dr s. Tūc red-
dā oib labiū electū vt inuocent oēs i noie dñi. q qdē sic trās
migrari dicit hic supplices mei. s. dei inq̄ntū p p̄niam de
p̄teritis hūillabūtur. Dicunt et filij dispoz meoz. eo q d
scēderūt ab illis q dispsī fuerūt p diuinā sniam. De istis g
cludit hic ppha q deferēt deo mūera. sicut supra Esaye.
xvij. dicit de eis dē. In tpe illo deferet munus dño exercitu
um a pp̄lo diuino et. qd intelligit de p̄dicis. vt ibidē su-
it largi in additōe declaratū.

In scō ca. sophonie vbi dr. Disspiddi gentes et. po-
stil. exponit de indea sic totū capitulū de ea loquit
ur. Burg. at p vīa disgressionis exponit p cautela
indeoz de punitōe gentiliū. iuxta illud. Felix que faciūt
aliena picula cautū h modicū colorē hz illa disgressio. qā
p oppositū iudei ex punitōe gentiū raro vel nunqz facti
sunt cautiores h securiores: p p̄ns ad vicia p̄ccates. iux il-
lud deut. xxxij. Incrassar pp̄ls recalcitrauit. Et seq̄: De-
reliq̄t deū factorē suū et. Tpe ei p̄spitat q orū hūit ex gē-
tiū destitutōe ad vicia defluētes i tribulatiōibz ad deūz re-
currerūt. put videri poterit ex serie veteris testamenti.

Incipit expositio plogi in Aggeum pphetam.

Jeremias ppha et. Iste plog diuidit i duas ptes
i qz p̄ma inuūat missio ppha ad denūciandū tps
dom dñi edificāde pp̄lo reuerso de babilonica ca-

Incipit plogus in agge-
um pphetam.

Jeremias prophe-
ta ob causam periū-
rij sedechie regis:
vt hystoria libri secūdi pa-
lypomenō indicat. q fidez
promissam Nabuchodo-
nosoz regi chaldeoꝝ non
seruauerat. pplm israēl re-
fert cū memorato rege hic
rusalem: expugnata irēm
captiū in babilonē fuisse
perductū. Sed cū memo-
ratus popul⁹ multū t̄pib⁹
ydolis seruēdo: et effusio-
ne sanguinis innocentum

primitate. In scōa ondit materia ppha: ibi. Bla at q in te
xū. In p̄ma p̄cedit sic: p̄ t̄gīt d captiuitate. scōo d reuer-
sione. ibi. Sexagesimo itaqz scōo anno. t̄cto t̄gīt missio
pphe: ibi. Cūqz a pp̄lo israēl et. Itē i p̄ma pte p̄ t̄gīt di-
uersa cā captiuitat. scōo t̄gīt cā duratōis. ibi. Et cum

se grauit̄ ipiasset: volēs
deus generationē vniner-
sam eiusdem ppli ob cau-
sas memoratas penit⁹ de
pire septuaginta annoz
captiuitatem eundem po-
pulū in regno chaldeoꝝ
statuit sustinere: hac ratōe
vt cōpleto numero annoz
nouus popul⁹ a memora-
tis peccatis imūnis ad re-
nouatōz irēm perueniret.
Sexagesimo itaqz secun-
do anno regno chaldeoꝝ
subuerso q adhuc octo an-
ni restabant ad regnan-
dum: quod etiam sexta
visio Danielis ostendit

mēozat⁹ pp̄ls. dicit
igf. a. Hieremi-
as ppha et. libri se-
cūdi palypo. xxxvi.
vbi dr. a rege qz na-
bucho. recessit q ad
surauerat cū p deūz
b. Pplm isrl fferi
btere. xxxij. nec in-
telligendū ē q refe-
rat cām. s. piuriū se-
dechie. h trāslatōne
i captiuitate. vñ sic
hē ibi. Nec dicit do-
m̄n⁹. Ego tradā ci-
uitatē hāc i māū re-
gis babilonis: suc-
cedet es igne tu nō
effugies de māū ei⁹
h p̄phēsiōe p̄phē-
deris. et i māū eius
traderis. Sed
cū mēozat⁹. h tangi-
tur cā duratōis ca-
ptiuitatis. p̄ q̄ exp̄i-
m̄l cā meritōria. se

cūdo cā efflicēs: ibi. Nolēs de. t̄cto cā final: ibi. Hactōe
dicit igf. Et cū mēozat⁹ pp̄ls. s. ppl̄s isrl h refert ad
duas trib⁹ vel ad aliqs relictos de decē. Multis rē-
pōib⁹. htere. ij. a seculo p̄registi iugū: rupisti vicula: dixi
sti: nō seruiā i oi colle sublimi et sub oi ligno hōdoso tu p-
sternebaris meretrix. Et effusi. san. inno. et maxie in
tpe manasse. i. iij. reg. xxi. Insup sanguinē innociūm fudit
manasses multū nimis donec ipleret hterusalē vsqz ad os
htere. xix. Abauert dijs alienis i ennō qz nescierit ip̄z pa-
tres eoz et reges iuda: et repleuerit locū istū sanguie inocē-
tū. Et se iust ipiasset. i. ip̄iū fecisset. et sumit h̄ ipietas p
ut dē oppositū pietatē q̄ cult⁹ dei. Ob cās memo-
s. cultura ydoloꝝ et effusioz s̄gūis inocētū. h Septu-
aginta ānoz. d̄ qd dr. htere. xxxix. Cū ceperit ipleri i babilo-
ne. lxx. āni visitabo vos et. Hactōe. vt p̄pleto nūero
annoz. lxx. k Nou⁹ pp̄ls atqz mōno qz vita hois ra-
ro excedebat. lxx. ānos psal. Dies ānoz n̄foz i t̄pis. lxx.
anni. Sexagesimo itaqz et. h t̄gīt reuersio a capti-
tate babilonica. et p̄ t̄gīt occasio reuersiōis. s. subuersio re-
gni chaldeoꝝ et successio regis medoz i regnū babiloni-
cū: scōo t̄gīt cā meritōria reuersiōis: ibi. Cui⁹ p̄ āno. t̄cto
euer⁹ reuersiōis. ibi. Nā monēre. Itē i p̄ma pte p̄ t̄gītur
destructio regni chaldeoꝝ. scōo successio regē medoz. ibi
dant⁹ q̄ medis et. dicit igf. Sexage. ita. se. an. duratōis
captiuitat⁹ iudeoz. ecce t̄ps subuersionis. m. Regno
chal. subuer. i. d̄structo. et h̄terfecto balthasar rege. dani. v
cui reg. s. chaldeoꝝ. n. Adhuc octo āni et. i. ad p̄sisten-
dū i honore regio. Restabat. fm p̄nisiōz hieremie.
vñ htere. xxx. Cūqz p̄pleti fuerūt. lxx. anni. visitabo sup re-
gē babilonis. h blasphemia et alia p̄ctā abbreviatā erūt tē
pus illud. p. Quod. s. regnū. a. Sexta visio dani.
ondit. Dan. v. De p̄ima em visione h̄ dani. ij. ca. de scōa.
ij. ca. q̄ sicut dicit magf i hystorijs ob hoc visio dicitur q
vidit in ea rex in fornace quartum simile filio dei. et dicitur
visio danielis. quia scribitur i libro danielis. de t̄rcta
h̄. i. ij. ca. quā nō scripsit dāsel. h est epla regis quam scri-
psit in vnuerſo regno suo postqz de bestia restitutus est
in hominem et in regnum. de quarta habetur. vij. ca. que
dicitur quarta visio danielis. nō fm ordinē libri. h fm hy-
storiā. s. anno p̄io balthasar. de q̄nta habetur. viij. c. s. an-

in aggeum prophetam

no tercio balthasar: et h scripta sunt hebraice: pcedetes vo chaldaice. de sexta h. v. ca. de q dicit mgr i hystorijs. Se quis sexta visio daniel q qrtia e in daniel: h hieron. sextaz vocat ea in plogo aggei: et h chaldaice scripta e et di sexta visio fm ordine hystorie: n fm ordine libri. b Propi cam sacrilegij. ecce

ca subuersiois: sacri legiu. n. comisit balthasar bibes vinum inuasis tepli diuino cultui macipatis cu vrozet p cubinis suis: dan. v. c. Que s. ca. d. Ad evisi one cotinet. v. ca. v. l. in loco in q tagit se xta visio q expmif pnr ibide cuz di. In eade hora apparuerunt digiti. q. manus hois scribetis p can delabrū i superficie pietis aule regie: et rex aspiciet artculos man scribetur. Cui p ano. h tagit ca meritoria reuersiois. s. oio danielis p at tagit h tps i q facta e oio: secudo oronis occasio: ibi. Supputatis annis scio tagit orois actio ibi. Bras ta p se. qrt oronis exaudito. ibi. Cui p gabrielez. Dicit isf. e. Cui scz darij nota q ml ti fuerit darij. Pm m fuit filij astyagis q darij fuit auucul cyri: q regnu chalde orū expugnatus dario: vtpote maiori etate reddidit: q mortuo regnu chaldeoru ad cyru nepotez ei deuolutu e. Illi fuit darij filij hystaspis q reguit. xxxvij. anis: cui ano sexto renouatu e teplu z psumatu. j. esdre. vj. Seniores in deoru edificabat z psabant in pphiaz aggei z zacharie filij addo. z edificauit z pstruxerit iube deo isrl z iube deo cyro z dario z artaxerxe regib psaz: z ppleuerit domu dei zc. h darij hystaspis filij xerxes: i cui oculis esdras inueniens giaz obtinuit vt i irim fuereret cu mlz denarijs. j. esdre. vij. h et regu picerna fuit neemias q cu mlta turba reuersus e i irim data sibi licentia a rege ad instauradu irim z muros ei dirutos: Neemi. ij. Terci darij dicit e cogme to noth que pcessit scds xerxes. Quart fuit darij filius arasami: que infecit alexad macedo: q darij vltim fuit o regib medoz psaz. Qd g h di itellr de p dario. s. cui successit cyr i regnu. f. At deci. vi. manifestat. Dan. ix. g. Supputatis annis. captiuitat iudeoz. h. Que p hie re. su. pmif. Die. xxv. z. xxx. i. Bras zc. Dan. ix. k. Et gabri. arch. dan. ix. adhuc loqnte me i oioe mea: ecce vir gabriel que videra i visioe i pncipio cito volas tetigit me zc. In eade visioe: dan. ix. m. Mo morie te zc. h tagit act reuersiois sine cuer: pmo igit notat or do reuersiois cu dz. na moriete supradicto rege medoz z s. dario: z succedete i reg cyro: scdo notat efficies ca cu dz n. Per eudē regē. i. cyr. j. esdre. j. scio notat ipa reuersio

ibi. Pplinq isrl i irim reductu. qrtio subdit ipi reuersio nis certificatio: ibi. o Hystoria scdi libri paly. vltio. p. Et initiu esdre. j. ca. q. Cui a po. is. h subdit o mis sioe pphie: z p tagit q e missus: scdo tagit missiois act v. euētus: ibi. pp qd i scdo ano. scio ad qd e missus: ibi. Et

tepli z ciuitat resistēdo i pedire ceperūt. Qua ratio ne defuit pplis isrl: repati onē supdicti tepli dñi necdū iuxta pmissionē pcessā eē credebat. Propf qd i se cūdo ano regni memorati darij regis psarū: aggeus ppheta a deo missus zoro babel q de tribu erat iuda q potestātē regni suscepturus erat: z iesū filiū Josedech summū sacerdotē ad monet vt credāt completo numero annozū temp re stauratiōis hierusalem ad uenisse: hoc etiam addito: ne incredulitatem populi vellent imitari. de q deus per euz dixit: Populus h dicit. Nōdum venit tempus vt edificetur dom di Omnia aut q in textu hui pphetic continent: reuersi onem populi: edificatiōē templi: renouatiōem ciuitatis obseruantiam sacer dotis: z interitum regnoz gentium exteraz significāt

Explicit plogus.

sustituit sic scribit i hystorijs. v. Et idē esdr. fert. j. esdre. iij. g. z. iij. Quia rōe. i. q. ca. v. Deterrit pplis isrl. vel detertus fm aliā lram vñ impetit fuit vñ credebat nō dñi aduenisse tps reedificatiōis. vñ Aggei. j. pplis iste dic. Nōdū venit tempus dom dñi edificade. z Propter qd in scdo ano zc. Dic notat euēt siue act missiois. Cā git q tps missiois cu dz: In scdo ano regni mēozati darij filij hystaspis: Qui missus. s. agge pphaz a q: q. Ad que: qz ad zoroabel zc. illō h i pncipio aggei vbi dz: i an no scdo darij reg psaz i mēse. vj. i die vna mēsis factuz e vbi dñi i manu aggei pphie ad zoroabel filiū salathiel ducē iuda zc. a. Et credāt. h tagit ad qd sit missus: z sūt duo: pmū e admonitio de credulitate ppletiōis nūeri an noz repatiōis irim. secūdu e dissuasio imitatiōis ppli nō credētis ibi. b. Hoc et addito. lra plana e. Cui ar q i textu. h tagit materia pphetic. c. Reuersiōne ppli. h n dicit: qz aliqd tagat de reuersioe ppli actuali: h qz ppho reuerso fiebat pphia ad edificatiōē tepli aggei. c. j. ascen dite i montē: portare ligna z edificate domu z i fine eius: dē capli hī de b: z igressi sē z faciebāt op i domo domini e. Renouatiōē ciuitat. aggei. j. nūqs tps e vt habitet domib laqat zc. f. Obseruantia sacer. aggei. ij. Intra ga sacerdotes legēt. g. Interitū regz. aggei. ij. Sub

credat coploto nūe ro. Item i pma pre duo tagunt. impedi mentū restauratiōis ciuitatis z tepli: z in credulitas ppli de i stātia tps reedifica tiōis: ibi. q rōe zc. Dicit igit. q. Cui a zc. j. esdre. iij. r. Mortuo. cyr. re: que. s. dolo circūuē tū infecit regia scy tharū legif. n. in cro nicis q cyrus mlis regnis impugnis et pncipib supanis scy thas bello impete bat: tomiris aut re gina scytharū diffi mulato dolore filij sui que tā cyr i bel lo trūcauerat: dolo se cōiuiū prepanit vbi temulentū cum ducētis militib pfa rus enecauit: caput vo cyri amputari at qz in vtrē hūano san guie plenū pici iuf sit: nō muliebriū in crepitās: Sarta te i qua sāguie que sp si tisti. c. Nec regnā te dario. filio hystas pis de q. j. esdre. v. z vj. t. Cui memo raro. s. cyro successit l3 ples fuerit in fine diij. s. cābises: siue ar tarxarses z ermeides z fr ermeidis que ez meides mortēs sibi

Verā solū regnoꝝ & p̄terā fōmīnā dīnē regnī gentiū. **E**xplicit expō istī plogi. **P**ostilla Nicolai de līra sup aggeū p̄phā incipit cū additōib⁹ paulī epi burgen. & repli cū mathie doctōrī ordinis mioꝝ. **C**ap. i.

Inno scōdo. Incipit p̄phā aggei q̄ diuiditur in duas ptes. s. in obemlū & tractatū. q̄ incipit sibi. **H**ec dicit. **I**n obemlō dō ponit p̄tī mo h⁹ p̄phie t̄ps cū d̄r. **I**n āno scōdo darij regis. **S**cōm iosephū. x. l. b. 20. antīqtatis iudaice iste dari⁹ fuit fili⁹ bystap̄is. & fuit amicus zorobabel & fauorabilis iudeis. v. 3. j. el. d. 2. v. j. & h. marie fuit ut dicit ioseph⁹: qz aīqz p̄moueret ad regnū p̄saz: fecit vōtū qz si p̄tinget eum sic p̄moueri faceret tēplū in hierlīm edīficari. & ibi vasa deferri. **S**cōm dō rā. **I**ste dari⁹ fuit fili⁹ us assueri regē & hester regine. & sic fuit fauorabilis iudeis rōne m̄ris sue q̄ fuit iudea & istō scōdo dicitū v̄r m̄hi p̄babilitas. sic declarauit dīf fusi⁹ sup p̄mū capī tulū libri hester. tū fm v̄rūqz d̄m. agge⁹ p̄phāuit post reditū captīnitātē babilōnice. qm̄ v̄terqz si tū duo fuerūt regnauit post cyꝝ. **I**n die vna mensis. i. p̄ma die illius m̄sis. eo mō loq̄ndī q̄ d̄r Gen. j. **E**t factū ē vesp̄e & mane dies vn⁹. i. p̄m⁹. secundo ponit nomē p̄phe cuz dicitur. **F**ac. ē ver. do. in manu aggei. i. p̄ t̄ps aggeū tanq̄ p̄ dei ministrū. **I**ste em̄ ē mod⁹ loquendi hebraic⁹. p̄t̄ ēr dicit qz in b. expm̄it donū p̄phie datū aggeo p̄ similitudinē doni corpalis. qd̄ ponit in manu recipientē. t̄cio ponit q̄bus p̄phāuit cū d̄r. **C**ū d̄r zorobabel filiū salathiel. & sic iste zorobabel fuit nepos ioachim. math. j. quē euilmeradach leuauit de carcere: & posuit thronū ei⁹ sup thronū regū q̄ erant cū eo in babilōne. iij. regū. vltio. **D**ucē iuda. eo qz erat de tribu iuda. **E**t ad iesum filiū iose. sacer. magnū. isti em̄ duo erāt p̄ncipaliores ī populo. & ideo p̄phā aggei d̄r eis facta p̄ncipalit̄: & reliq̄ p̄plo p̄r. **H**ec dicit. h. p̄r incipit tractat⁹. **C**irca qd̄ sciēdū qz p̄pls redit̄s de babilōe statz fundauit tēplū in ierlīm. j. el. d. 2. v. j. **H** statū fuit ipedit⁹ a vicinis gentib⁹. p̄pter qd̄ dicebat nōdū aduenisse t̄ps reedificādī tēplū. si ei placeret d̄no p̄t̄c illa edificatio tollerēt ipedit̄mēta. v̄r dicebat: p̄pter qd̄ fuit negligens d̄ illa edificatōne vsqz ad

Incipit argumentum.

Hageus festin⁹ & let⁹ q̄ seminauit in lachrimis vt ī gaudio meteret: destructū tēplū reedificat: deūqz patrē inducit loq̄ntē. **A**dhuc vnū modū cū ē & ego cōmouebo celū & trā marez aridā & mouebo oēs gentes & veniet desiderat⁹ cunctis gentib⁹. **E**xPLICIT argumentum.

Incipit Agge⁹ p̄phā. j.

Inno scōdo darij regis in mense sexto ī die vna mensis factū ē verbuz d̄ni in manu aggei p̄phe ad zorobabel filiū salathiel ducē iudaz ad ihm filiū iosedech sacerdotē magnū dicēs. **H**ec ait d̄ns exercitū dicēs. **P**opul⁹ iste dicit: **N**ōdū v̄it t̄ps dom⁹ d̄ni edificāde. **E**t factū est verbū d̄ni in manu aggei p̄phe dicēs: **M**unqd̄ t̄ps vobis ē vt h̄itetis in domib⁹ laq̄atis: & dom⁹ ista deserta. **E**t nunc hec dicit d̄ns exercitū: **P**ōite corda vestra super vias vr̄as **S**eminastis multum: & intulistis parum. **C**omedistis & estis satiati. **B**ib

t̄ps darij regis: in q̄ agge⁹ sp̄sico illustrat⁹ resp̄hendit eoz negligentā exhortans ad tēplū edificatōnē qd̄ p̄pletū fuit vj. darij anno. j. el. d. 2. v. j. **S**cōm iosephū dō anno ei⁹. v̄s qz fuerunt diligētes in opando. **S**ic igit̄ iste tractat⁹ ī duas ptes diuidit. qz p̄ arguit p̄cedēs negligentia: scōdo con-

fortatur seq̄ns diligētia ca. seq̄n. **P**rima ī duas. qz p̄ p̄t̄ tur arguitōis actus scōdo ei⁹ effect⁹. ibi. & audiuit. **C**irca p̄mū d̄r. **G**opulus iste dicit: **N**ōdū venit t̄ps. **H** dicebat p̄pter ipedit̄mēta super emētta a dō p̄missa. vt dicit̄ ē. sed hoc nō valebat. **D**eus em̄ aliq̄n p̄mittit in ope sibi placito ī pedim̄ta occurrere vt mai⁹ meritū h̄eat in maiori labore. t̄o subdit. **H**un t̄ps vobis ē. vt habitetis in domib⁹ laq̄atis. i. vt faciat̄ edīficia curiosa. **E**t dom⁹ ista deserta. q. d. nō. qd̄ p̄bat per effectum. **P**ōite cor. vr̄as sup vias vr̄as. i. cogitate de opib⁹ p̄ vr̄is necessitatibus & inueniet̄ defectū notabilē p̄ op̄is tēplī negligentia. vt h̄f i. t̄o sequit̄. **S**eminastis multum. i. repectu fruct⁹ inde seq̄ntis ita qz n̄ h̄uit̄ cibū ad sufficientiaz nec potū: nec operi mentū. **E**t qui mercedes congregauit vt ide lucraret. **M**isit eas ī sacculū ptusuz. i. parnū: aut nullū habuit ide lucy p̄ negligentā edificādī d̄ni tēplū. t̄o p̄r iducit ad h̄ edīficiū dicēs. **A**scēdite ī montes & non estis inebriati. operuistis vos & nō estis calefacti. **E**t qui mercedes cōgregauit misit eas ī sacculū ptusuz. **H**ec dicit dominus exercitū. **P**onite corda vestra supervias vestras: **A**scēdite ī montes portate ligna: et edificate domuz & acceptabilis mihi erit. et glorificabor dicit domin⁹. **R**esperistis ad amplius. & ecce factum ē minus. **E**t intulistis ī domū & exustauit illd̄. **Q**uaz ob cam dicit d̄ns exercituum. quia dom⁹ mea d̄pta est: & vos festinastis vnusquisqz in domū suā. **P**ropter hoc super vos p̄hibiti sunt celi: ne darēt rorem & terra prohibita est ne darēt germen suū. **E**t vocaui siccitatē super terrā & super montes & sup triticuz & sup vinū & sup oleū. & q̄cū qz p̄fert hum⁹: & sup homines & sup iumenta & super oēs laborē manūū. **E**t audiuit zorobabel fili⁹ salathiel & ihs fili⁹ iosedech sacerdos magnus & oēs reliqui populi vocem dei sui: et verba aggei prophete sicut misit eum domin⁹ deus eozū ad eos: & timuit oīs p̄pls a facie domini

fortatur seq̄ns diligētia ca. seq̄n. **P**rima ī duas. qz p̄ p̄t̄ tur arguitōis actus scōdo ei⁹ effect⁹. ibi. & audiuit. **C**irca p̄mū d̄r. **G**opulus iste dicit: **N**ōdū venit t̄ps. **H** dicebat p̄pter ipedit̄mēta super emētta a dō p̄missa. vt dicit̄ ē. sed hoc nō valebat. **D**eus em̄ aliq̄n p̄mittit in ope sibi placito ī pedim̄ta occurrere vt mai⁹ meritū h̄eat in maiori labore. t̄o subdit. **H**un t̄ps vobis ē. vt habitetis in domib⁹ laq̄atis. i. vt faciat̄ edīficia curiosa. **E**t dom⁹ ista deserta. q. d. nō. qd̄ p̄bat per effectum. **P**ōite cor. vr̄as sup vias vr̄as. i. cogitate de opib⁹ p̄ vr̄is necessitatibus & inueniet̄ defectū notabilē p̄ op̄is tēplī negligentia. vt h̄f i. t̄o sequit̄. **S**eminastis multum. i. repectu fruct⁹ inde seq̄ntis ita qz n̄ h̄uit̄ cibū ad sufficientiaz nec potū: nec operi mentū. **E**t qui mercedes congregauit vt ide lucraret. **M**isit eas ī sacculū ptusuz. i. parnū: aut nullū habuit ide lucy p̄ negligentā edificādī d̄ni tēplū. t̄o p̄r iducit ad h̄ edīficiū dicēs. **A**scēdite ī montes & non estis inebriati. operuistis vos & nō estis calefacti. **E**t qui mercedes cōgregauit misit eas ī sacculū ptusuz. **H**ec dicit dominus exercitū. **P**onite corda vestra supervias vestras: **A**scēdite ī montes portate ligna: et edificate domuz & acceptabilis mihi erit. et glorificabor dicit domin⁹. **R**esperistis ad amplius. & ecce factum ē minus. **E**t intulistis ī domū & exustauit illd̄. **Q**uaz ob cam dicit d̄ns exercituum. quia dom⁹ mea d̄pta est: & vos festinastis vnusquisqz in domū suā. **P**ropter hoc super vos p̄hibiti sunt celi: ne darēt rorem & terra prohibita est ne darēt germen suū. **E**t vocaui siccitatē super terrā & super montes & sup triticuz & sup vinū & sup oleū. & q̄cū qz p̄fert hum⁹: & sup homines & sup iumenta & super oēs laborē manūū. **E**t audiuit zorobabel fili⁹ salathiel & ihs fili⁹ iosedech sacerdos magnus & oēs reliqui populi vocem dei sui: et verba aggei prophete sicut misit eum domin⁹ deus eozū ad eos: & timuit oīs p̄pls a facie domini

tē libāi. i. vbi erāt ligna huic edīficio apta. cetera patēt ī l̄ra ex d̄ictis vsqz ibi. **E**t vos festinat̄ vnusquisqz in domuz suā. i. cū magna diligētia int̄dit̄ vtilitatib⁹ vr̄is. & qz non valet tal̄ diligētia sine dei p̄uidētia. t̄o subdit. **E**t propter h̄. i. p̄t̄ nimīā diligētia ī opib⁹ vr̄is. & negligentia d̄ v̄inis. **S**up vos. p. s. ce. ne. da. ro. sufficientē ad terre fecundatōz & p̄ p̄ns ipedita sunt frenascētia. & p̄ p̄ns hoies & iumenta sufficientēs nutrit̄mētū nō h̄uit̄. qd̄ requit̄ ad multiplicatōz hoim & iumentoz. qz semē coz ē de supfluo alimentū. **V**t ei nutritiua mām m̄strat ḡnatiue. ij. de aia. **E**t su. oēm la. ma. qz hoies nō p̄nt b̄n laborare. nisi habeāt sufficientēs nutrit̄mētū. **H**ec dicit. h. p̄r p̄t̄tur arguitōis effect⁹. qz ad vocem p̄phe dux p̄pli & sacerdos magnus. & consequenter totus populus conceperunt voluntatem & p̄stantiam edificandi domum domini. & patet littera paucis ex cepris que discurrentur.